

Tõlkes kaduma läinud Eesti ehk „sibularõnga sündroom“

Kuidas Eestit inglise keeles arusaadavaks teha?

Ülle Leis & Geoff Lindsey

16. märtsil Rahvusraamatukogu konverentsikeskuses

Tõlgitud Eesti on paberreklaamides, videoklippides, kodulehekülgedel, restoranimenüüdes, lindistatud avalikes teadaannetes, hotellikirjeldustes, subtiitrites, siltidel, kontserdikavades, tootepakendeil, turismibrošüürides ning mujal. Kas Eesti on tõlkes üles leitud või kaduma läinud? Kas heade mõtete linna mõtted on sama head ka ingliskeelses motos City of Good Ideas? Kas magustoit *moka könt* tundub vastupandamatult hõrgutav?

On palju õnnestunud tõlkeid, kuid on ka palju selliseid, kus soovitud sõnum on võõrkeelse kliendi jaoks raskestimõistetav või eksitav, mis võib tähendada, et suurepärane toode või teenus ei jõua tarbijani.

„Esimene peatus oli Ristimäel. Kujutasin ette laia päikeselist mäenõlva, mis on täis tipitud õitsvaid värvilisi lilli ning kus helgivad muljetavaldavad valgete ristide rivid. /.../ ta jäi seisma väikese õlakõrguse liivakünka juures. Lähemal vaatlusel nägin, et see oli täis väikesi riste.../.../ „Olemegi kohal,“ ütles Helgi uhkelt.

/.../ „Suurepärane,“ ütlesin ma. „Aga kus see mägi siis on?“

„Aga see ongi mägi!“ ütles Helgi üllatunult.

„Nalja teete või?“ vaidlesin vastu. „See pole mägi, see on liivaküngas!“

„Ei, ei,“ ütles Helgi resoluutselt ja võttis välja oma sõnastiku. „See on mägi, mis teie keeles on hill või mountain. Vaadake ise, sõnaraamatus on nii.“

„Sõnaraamatus olgu mis tahes, see ei ole mägi! See on liivahunnik või äärmisel juhul liivaluide.“

„Seda on alati kutsutud Ristimäeks nii inglise kui eesti keeles,“ puhises Helgi.

„Aga see on ju eksitav reklaam!“ püüdsin ma Helgit veenda, aga tema oli juba hakanud tagasi auto poole minema.

Raamatust *In Search of the Elusive Peace Corps Moment: Destination: Estonia by Douglas Wells, 2001*, tsitaadi tõlkis Ü. Leis

Hää Eesti asi väärib paremat. Kuidas Eesti tõlkes üles leida ning pakutav seeläbi maksimaalselt edukaks muuta? Seda arutame paljude tõlkenäidete, sealhulgas nn. „sibularõnga sündroomi“ toel.

Meie seminar on mõeldud tõlgete tegijaile ja tellijaile ning me töötame inglise keeles.

9.30-13 1. osa Tõlkes kaduma läinud ja üles leitud - tähelepanekud ja soovitused

(osalejate arv piiratud)

- Eesti tõlgetes: kas ja kuidas sõnum sihtgrupini jõuab ning kas selle üle otsustab tõlkija, tellija või adressaat

- Kuidas äratada tõlkega huvi ja isu vaatamisväärsete, toodete, söökide ja jookide vastu ning aidata välismaa kliendil kogeda seda, mida Eestil pakkuda on? Kuidas sobitada tõlget sihtgrupile?
- Mida silmas pidada tõlkides ja tõlget tellides?

14-17.30 2. osa Praktiline töötuba (maksimaalselt 15 osalejat)

- Näidete analüüs ning arutelu ja praktiline töö osalejate materjalidega

Ülle Leis on Eesti ühe suurema ja mitmekesisema kogemustepagasiga vabakutseline konverentsitõlk ning staažikas tõlkide koolitaja ja suulise tõlke õppejõud. Magistrikraade inglise keeles ja suulises tõlkes on ta täiendanud arvukate koolitustega maailma juhtivate tõlkeasjatundjate juures.

Geoff Lindsey on pärast lingvistikaõpinguid University College London'is (BA) ja California Ülikoolis Los Angeleses (PhD) õpetanud Londoni, Edinburghi ja Cambridge'i Ülikoolis ning töötanud stsenaaristi ja rezhissöörina televisioonis ja filmialal (nt BBC). Ta on populaarne häälduse koolitaja, kes töötab üliõpilaste, näitlejate, tõlkide, muusikute ja teiste elukutsete esindajatega lisaks kodulinnale Londonile kogu maailmas. Viimase kümne aasta jooksul on ta Eestis käinud koolitamas üliõpilasi, tõlke ning teisi suulise inglise keele huvilisi. www.englishspeechservices.com

Soodushind kuni 4. märtsini (kaasaarvatud):

1. osa	65 eurot,
2. osa	80 eurot
1. ja 2. osa	130 eurot

Hind alates 5. märtsist

1. osa	95 eurot
2. osa	110 eurot
1. ja 2. osa	190 eurot

Registreerimine ja täiendav informatsioon [ulle.leis\[at\]gmail.com](mailto:ulle.leis[at]gmail.com)

Palun teatage registreerides, kellele väljastame arve.

Loobumine

Loobumisest palume teatada kirjalikult. Kui osalustasu on makstud ning osalemisest loobutakse enne 5. märtsi, tagastatakse osalustasu, millest on maha arvestatud 10 eurot annuleerimistrahvi. Kui osalemine annulleeritakse 5. märtsil või hiljem, siis osalustasu ei tagastata, kuid registreerunud on võimalik enda asemele saata teine inimene.

<https://www.facebook.com/events/342930649241423>